

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tad-19 ta' Mejju, 2005

Citazzjoni Numru. 1477/2001/1

XANTHIPPE SHIPPING LIMITED

VS

KONTROLLUR TAD-DWANA

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq fit-23 t'Awissu, 2001, li bih il-kumpannija rikorrenti, għar-raġunijiet hemm imfissra, talbet li din il-Qorti tiddeċiedi li ma tintlaqax talba għall-ħlas magħmula kontra tagħha mill-intimat għall-ħlas tat-Taxxa għall-Valur Miżjud, permezz ta' ittra ufficjali tat-30 ta' Lulju, 2001;

Rat it-Tweġiba mressqa mill-intimat Kontrollur tad-Dwana fid-29 t'Ottubru, 2001, li biha eċċepixxa fl-ewwel lok, li t-talba tar-rikorrenti ma tressqitx fiż-żmien mogħti mil-liġi; fit-tieni lok, li l-ammont ta' Taxxa għall-Valur Miżjud mitlub minnu kien dovut mill-kumpannija rikorrenti skond il-liġi; u

Kopja Informali ta' Sentenza

fit-tielet lok, li t-talba tal-kumpanija rikorrenti jmissha tiġi miċhuda;

Rat id-degriet tagħha tat-28 ta' Novembru, 2001, li bih u fuq talba tal-kumpanija rikorrenti, il-Qorti tatha żmien biex tressaq Nota ta' Riferenzi dwar l-ewwel eċċezzjoni mtellgħa kontriha;

Rat in-Nota mressqa mill-kumpanija rikorrenti fit-12 ta' Frar, 2002, flimkien ma' dokument riferenti mehmuz magħha;

Semgħet il-provi tal-partijiet dwar l-ewwel eċċezzjoni mqanqla mill-Kontrollur intimat;

Semgħet it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet dwar l-eċċezzjoni dwar jekk l-azzjoni saritx fiż-żmien li messha saret;

Rat l-atti kollha tar-rikors;

Rat li r-rikors tħalla għal-lum għad-deċiżjoni dwar l-imsemmija eċċezzjoni;

Ilkunsidrat:

Illi din hija azzjoni mibdija skond l-artikolu 466(2) tal-Kodiċi tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili. Il-kumpanija rikorrenti trid tikkontesta talba għall-ħlas magħmula lilha mill-intimat b'ittra ufficjali tat-30 ta' Lulju, 2001;

Illi l-intimat laqa' billi qal lil-kumpanija rikorrenti naqset li tressaq din l-azzjoni fi żmien għoxrin (20) jum min-notifika tal-imsemmi att ġudizzjarju, kif irid l-artikolu 466;

Illi din id-deċiżjoni qegħda tingħata dwar l-imsemmija eċċezzjoni;

Illi mill-provi mressqa jirriżulta li l-imsemmija ittra uffiċjali nħarget fit-30 ta' Lulju, 2001¹. Il-mittenti indikata kienet il-kumpanija rikorrenti f'din il-kawża. L-indirizz mogħti kien fil-fond "San Anton", Wardija Hill, Wardija SPB08. L-att ġudizzjarju twassal permezz tas-servizz postali fis-sura ta' pakkett registrat², u mhux bis-servizzi ta' uffiċjali tal-Qorti³. L-imsemmi indirizz huwa l-indirizz registrat tal-kumpanija rikorrenti⁴. L-att ġudizzjarju ġie milqugħ fit-2 ta' Awissu, 2001⁵, u ffirmat għaliha ċerta "T. Xuereb"⁶. Dan l-isem jirriżulta li huwa ta' mara impjegata bħala domestika fid-dar fejn saret in-notifika⁷. F'dak il-jum u sas-17 ta' Awissu, 2001, is-sid residenti tal-imsemmija dar, l-Avukat Patrick Spiteri, kien imsiefer⁸. Is-sid l-oħra, Silvana Spiteri mart l-imsemmi avukat, ma jirriżultax li kienet imsiefra. L-avukat u s-sinjura Spiteri huma d-diretturi waħdiena tal-kumpanija rikorrenti⁹. Ir-rikors tressaq fit-23 ta' Awissu, 2001;

Illi l-Qorti tagħraf li l-konsiderazzjonijiet ta' dritt marbutin mal-kwestjoni u li joħorġu mill-argumenti mressqin mill-partijiet waqt is-smiġħ tal-kawża jduru, fl-ewwel lok, massiwi tan-notifika tal-att ġudizzjarju. Fit-tieni lok, mal-fatt li l-ittra uffiċjali ma ssemmix li l-azzjoni biex tikkontesta dak li huwa mitlub trid tinbeda fi żmien għoxrin jum;

Illi għar-rigward tal-ewwel aspett, il-kumpanija rikorrenti tishaq ħafna fuq il-fatt li l-ittra uffiċjali ma ġietx notifikata sewwa lilha. Hija tgħid li Theresa Xuereb la hija direttur tal-kumpanija u lanqas impjegata tagħha. L-avukat Spiteri żied jixhed ukoll li hu kien jagħti struzzjonijiet speċifiċi lill-persuni li jaħdmu fid-dar tiegħu biex ma jilqgħux u ma jiffirmawx għal korrisondenza (registrata) li tkun mibgħuta f'ismu. Min-naħa tiegħu, l-intimat jgħid li l-ittra uffiċjali kienet notifikata kif trid il-liġi u ż-żmien biex titressaq din l-azzjoni beda għaddej regolarment minn dak inhar li ntlagħet il-kopja tal-imsemmi att ġudizzjarju;

¹ Paġ. 2 tal-proċess

² Xhieda ta' Francis X. Debono 24.4.2003, f'paġ. 46 tal-proċess

³ Xhieda ta' Julian Caruana 24.4.2003, f'paġ. 33 tal-proċess

⁴ Xhieda ta' Dr Patrick Spiteri 24.4.2003, f'paġ. 39 tal-proċess

⁵ Riferta f'paġ. 29 tal-proċess

⁶ Biljett ir-roża, f'paġ. 30 tal-proċess

⁷ Xhieda ta' Dr Patrick Spiteri 24.4.2003, f'paġ. 37 tal-proċess

⁸ *Ibid.*, paġ. 36

⁹ *Ibid.*, paġ. 35

Illi l-proċedura ta' notifika ta' atti ġudizzjarji ta' korp li jkollu personalita' ġuridika distinta hija mfissra fl-artikolu 187(4) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili. F'dak il-każ, biex notifika jitqies li saret sewwa, jeħtieġ jintwera li **jew** (a) tħalliet kopja tal-att fl-uffiċċju registrat, fl-uffiċċju ewlieni, jew fil-post tan-negozju jew fl-indirizz postali, **f'idejn** persuna li jkollha r-rappreżentanza ġuridika ta' dak il-korp, jew segretarju tal-kumpannija, jew persuna oħra awtorizzata bil-miktub; **jew** (b) f'idejn xiħadd mill-imsemmija persuni, imma billi titħalla **f'idejn** membru tal-familja jew tad-dar jew f'idejn wieħed fis-servizz ta' persuna bħal dik jew ta' prokuratur tagħha, jew f'idejn persuna awtorizzata minn persuna bħal dik biex tirċievi l-posta tagħha, fil-post fejn dik il-persuna tkun toqgħod jew taħdem jew fil-post tax-xogħol jew fl-indirizz postali tagħha;

Illi huwa minnu li l-avukat Spiteri jgħid li kien ta struzzjonijiet lill-persuni mpjegati bħala domestiċi tad-dar tiegħu biex ma jilqgħux ittri mibgħuta f'ismu. Jirriżulta wkoll li l-ebda wieħed mill-imsemmija domestiċi ma kellhom awtorizzazzjoni bil-miktub min-naħa tal-kumpannija rikorrenti biex jilqgħu atti ġudizzjarji f'isimha. Imma l-Qorti ssib li ladarba l-liġi trid li n-notifika ta' persuna li għandha r-rappreżentanza ta' kumpannija kif imsemmi fl-artikolu 181A(2) tal-Kodiċi tista' ssir ukoll fid-dar fejn toqgħod tali persuna, u li f'każ bħal dak, in-notifika tista' ssir lil kull membru tal-familja **jew tad-dar jew f'idejn wieħed fis-servizz ta' dik il-persuna**, allura f'dak il-każ, il-kwestjoni tal-awtorizzazzjoni ma tidholx. Fi kliem ieħor, ladarba l-ittra uffiċjali ntbagħtet fl-indirizz postali u wkoll fid-dar fejn jgħammru d-diretturi tal-kumpannija rikorrenti (li huwa wkoll l-indirizz registrat tal-istess kumpannija), u l-fatt li l-att ġudizzjarju ntlaga' minn persuna fis-servizz tagħhom, dan ifisser li n-notifika saret kif imiss għall-finijiet tal-artikolu 187(4)(b) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta;

Illi dwar it-tieni kwestjoni, jibda biex jingħad li ż-żmien ta' għoxrin jum imsemmi fl-artikolu 466(2) tal-Kodiċi huwa żmien legali li, min-natura tiegħu, huwa żmien perentorju li ma jistax jiġi mtawwal jew interrott b'xi att ġudizzjarju

ieħor¹⁰. Billi dak it-terminu jiddependi minn att (gudizzjarju) li għandu jkun notifikat, dak iż-żmien jibda għaddej minn dak inhar li l-att jiġi hekk notifikat¹¹. Huwa biss jekk it-terminu jagħlaq f'jum li jkun btala pubblika, jew f'jum meta r-Registru tal-Qorti jkun magħluq, li jitqies li ż-żmien legali kien jagħlaq fl-ewwel jum (tax-xogħol) minnufih wara¹²;

Illi fil-każ preżenti, meta wieħed iħaddem ir-regoli hawn imsemmija, ikollu jasal għall-fehma li l-ewwel eċċezzjoni tal-intimat hija mistħoqqa. Dan għaliex jirriżulta fil-fatt li r-rikors tal-lum ma tressaqx fi żmien għoxrin jum minn meta saret in-notifika tal-ittra uffiċjali. Tressaq jum tard. Iż-żmien utli li fih seta' tressaq ir-Rikors ma kienx jagħlaq f'jum meta r-Registru jkun magħluq. Lanqas ma jiswa li l-persuna li laqgħet l-att ma sartitx taf bl-att ħlief sa numru ta' jiem wara, minħabba li għamlet xi jiem imsiefra;

Illi, fil-każ preżenti, l-Qorti ma tistax toqgħod fuq dak illi tgħid is-sentenza¹³ ċitata mill-kumpannija rikorrenti dwar il-fatt li l-ittra uffiċjali mibgħuta lilha tonqos li ssemmi ż-żmien tal-għoxrin jum li fih kellu jitressaq ir-rikors. Dan jingħad għaliex, fl-ewwel lok, ir-rappreżentant tal-kumpannija rikorrenti xehed li hekk kif sar jaf bl-ittra uffiċjali, għaddiha minnufih lill-avukat tal-kumpannija biex jipproċedi ħalli jikkontestata. Fit-tieni lok, l-istess rappreżentant tal-kumpannija rikorrenti huwa avukat u żgur ma kellux għalfejn jiġi mgħarraf x'tgħid il-liġi fir-rigward. Fit-tielet lok, il-Qorti tqis li dawk li huma rekwiżiti li għandhom jidhru f'att gudizzjarju li jirrigwarda ħlas ta' krediti tal-Gvern, huma mfissra fl-artikolu 466(1). It-tismija taż-żmien imsemmi fl-artikolu 466(2) m'hijiex waħda minnhom. Kemm hu hekk, l-għan tal-ittra uffiċjali jidher li hu dak li miegħu tiġi mehmuża d-dikjarazzjoni maħlufa tal-kap tad-dipartiment li jkun (għaliex, fi kliem il-liġi, hija dik id-dikjarazzjoni, u mhux l-att gudizzjarju li tintbagħat miegħu, li "jkollha l-istess effett daqslikieku kienet

¹⁰ Art. 106 tal-Kap 12; u ara App. Ċiv. 6.7.1993 fil-kawża fl-ismijiet *Tabone noe vs Mousu' pro et* (Kollez. Vol: LXXVII.ii.244)

¹¹ Art. 101 tal-Kap 12

¹² Art. 108 tal-Kap 12

¹³ P.A. GCD 14.5.1999 fil-kawża fl-ismijiet *Big Ben Ltd. vs Direttur Ġenerali tax-Xogħlijiet* (sentenza *in parte*)

Kopja Informali ta' Sentenza

ġudikat") biex b'hekk ikun aċċertat b'mod uffiċjali li tali dikjarazzjoni ġiet tassew notifikata lill-intimat debitur;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda tiddeċiedi billi:

Tilqa' l-ewwel eċċezzjoni tal-intimat u tiddikjara li l-azzjoni attriċi tressqet wara li kien għadda ż-żmien li fih messha nbdiet, u

Għalhekk **tiċħad it-talbiet tal-kumpannija rikorrenti, bl-ispejjeż.**

Moqrija

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----